
Latvijas Universitātes pētniecības un vides projektu piedāvājums Latvijas pašvaldībām

---

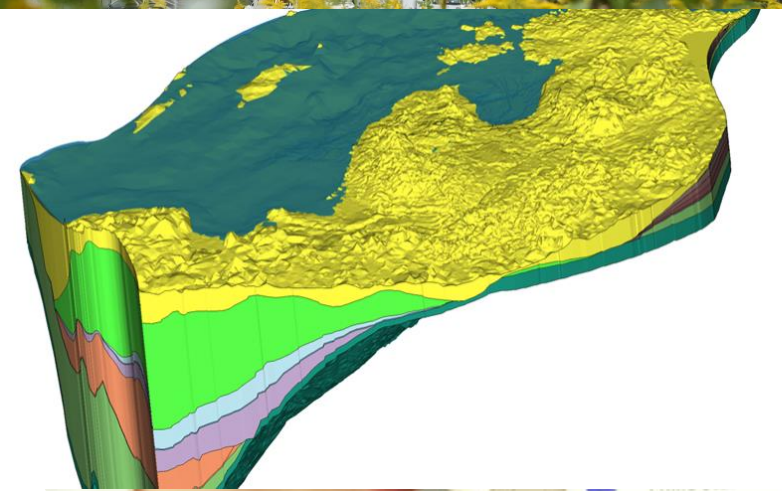
Jānis Bikše (janis.bikse@lu.lv)

Vaira Obuka (vaira.obuka@lu.lv)

Inga Retiķe (inga.retike@lu.lv)

Prezentācijas saturs:

1. Latvijas Universitātes iesaistes mehānismi projektu sagatavošanā
2. Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības projekti (Lit-Lat) kā viens no finansējuma avotiem kopīgai sadarbībai (darbības teritorija, nosacījumi)
3. Citi praktiskas ievirzes pētījumu piedāvājumi
4. Citi iespējamie finansējuma avoti

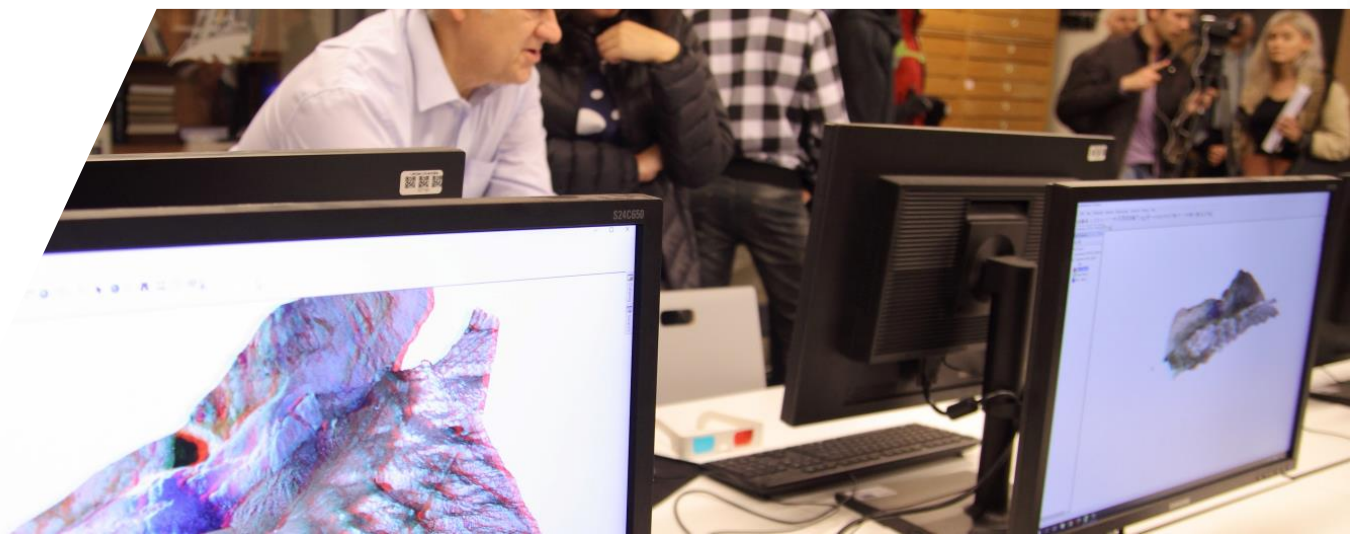

Latvijas Universitātes iesaistes mehānismi projektu sagatavošanā

- Palīdzība problēmu definēšanā un iespējamo pilotteritoriju sākotnējais izvērtējums (risku un piesārņojuma pakāpes teorētiska apzināšana konkrētā pašvaldībā u.c.)
- Piemērotāko projektu un aktivitāšu noskaidrošana
- Palīdzība zinātnisko sadaļu sagatavošanā un kopējā projekta rakstīšanā
- Konsultācijas

*Esam atvērti sarunām,
sarakstēm un
videokonferencēm*

Latvijas-Lietuvas sadarbības projekti (Lat-Lit) kā finansējuma avots

- **Projektu iesniegšanas termiņš: 2017.gada 31.maijs**
- Potenciālā projekta aktivitāte: (1.3) **Sabiedrisko teritoriju ar vides problēmām atjaunošana** (maksimālais finansējums vienam projektam 0.9 milj. EUR)
- Finansējuma apmērs 85%, līdzfinansējums- 15%
- Nepieciešams vismaz viens **partneris no Lietuvas un viens no Latvijas** (jāatrodas programmas darbības teritorijā- 1.attēls)
- Papildus informācija: <http://latlit.eu/>

1.att. Programmas darbības teritorija: Kurzeme, Zemgale, Latgale

Aktivitāte 1.3- sabiedrisko teritoriju ar vides problēmām atjaunošana

Iespējamās aktivitātes projekta ietvaros:

- Labas pieredzes apmaiņa starp LV un LT (tajā skaitā arī citām EU valstīm) degradēto teritoriju atjaunošanā
- **Pilotteritoriju sakārtošana/atjaunošana** (piesārņojuma likvidēšana, objektu demontāža, teritorijas sakopšana)
- Apsaimniekošanas plānu sagatavošana teritorijas turpmākai attīstībai, piesārņojuma mazināšanai reģionā utt.

Aktivitātes mērķis- atjaunot pašvaldībām piederošās degradētās teritorijas

Kavē uzņēmējdarbības attīstību reģionā

Fitoremediācija

kā rīks degradēto teritoriju
atjaunošanai

- Tā iekļauj augu un saistīto augsnes mikroorganismu izmantošanu, lai mazinātu piesārņojumu koncentrāciju vai toksiskās sekas vidē
- Tā ir augiem raksturīga spēja uzņemt piesārņojošās vielas un veikt vides atveseļošanu ar dažādiem dabiskiem mehānismiem
- **LU pētījumi: piemērotāko augu testēšana, metožu izstrāde un efektivitātes novērtējums**

*Izmanto dabiskus
procesus, lai mazinātu
piesārņojumu*

*LU dabaszinātņu akadēmiskā centra
siltumnīcas*

Ieguvumi no fitoremediācijas

- Lauksaimniecības vai komunālo notekūdeņu attīrīšana
- Var attīrīt lielākas ūdenstilpnes kvalitāti reģionā (peldvieta, dīķis, ezers...)
- Veicina, uzlabo vides kvalitāti
- Estētisks risinājums
- Novērš augsnes eroziju
- Ierobežo piesārņojuma izskalošanās iespējas u.c.

*Ilgtermiņa ieguldījums,
zemas uzturēšanas
izmaksas*

Tīra un sakopta vide- izaugsmes potenciāls

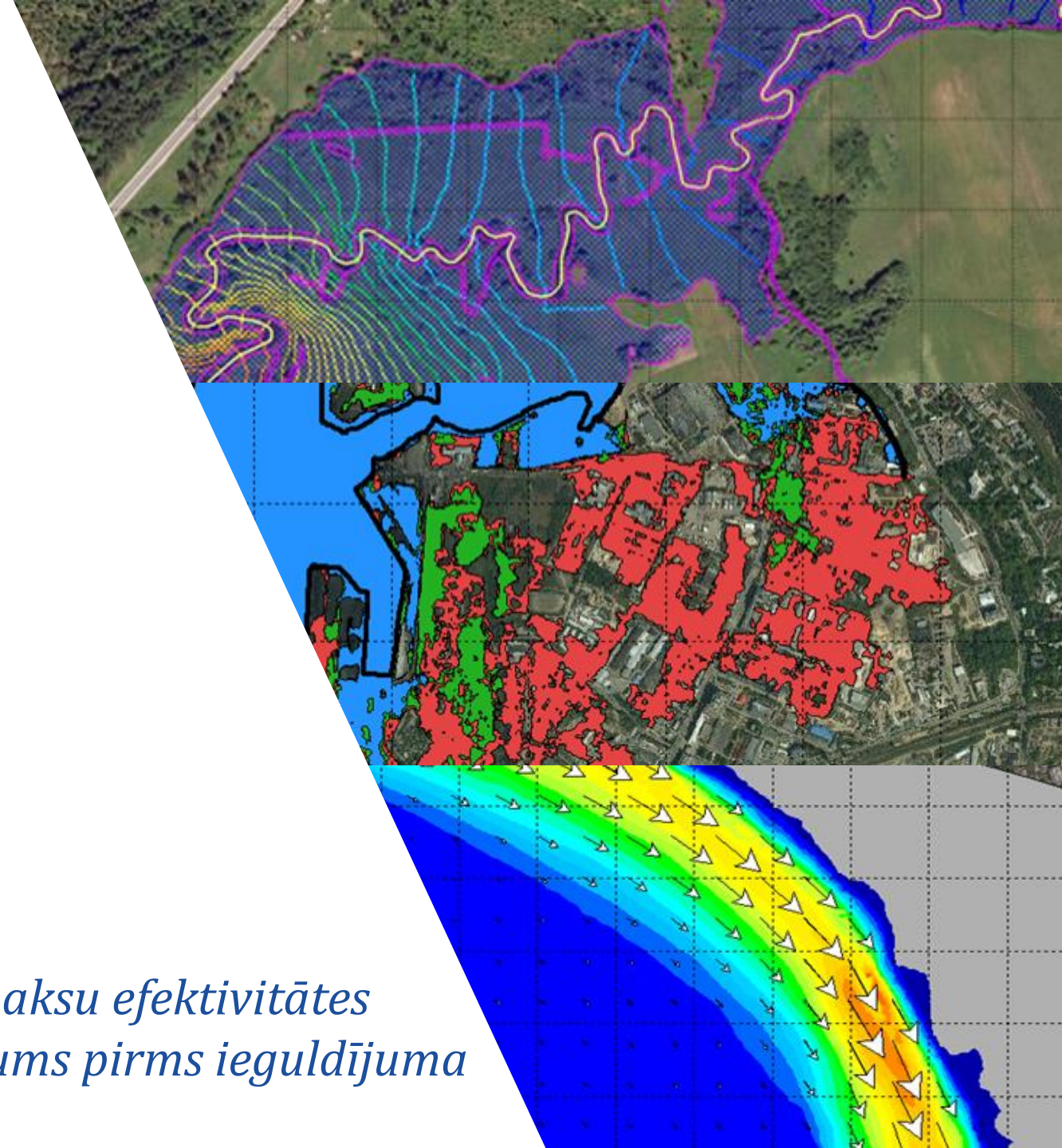

Plūdu risku modelēšana

- Plūdu cēloņu apzināšana un iespējamo scenāriju modelēšana (pali, lietusgāzes, klimata pārmaiņas)
- Plūdu riska kartēšana, aizsargjoslu noteikšana, teritorijas plānojums
- Inženierbūvju optimizācija un efektivitātes novērtējums (aizsargdambju drošība, meliorācija un lietus ūdeņu novadsistēmas)
- Reālā laika un prognozēšanas sistēmas

*Liela izmaksu efektivitātes
novērtējums pirms ieguldījuma*

Citi praktiskas ievirzes pētījumu piedāvājumi:

Dzēramā ūdens kvalitāte un aizsardzība:

- Bezsaimeņu (pamesto) urbumu ietekmes uz dzēramā ūdens resursiem izpēte
- Ūdens kvalitātes apsekojums lauku teritorijās un pilsētās: ūdens kvalitāte akās, spicēs utt.
- Avotu ūdens kvalitātes izpēte, atbilstība dzēramā ūdens prasībām

Ūdens attīrīšanas iespējas, notekūdeņu tehnoloģijas:

- Inovatīvu notekūdeņu priekšattīrīšanas tehnoloģiju izstrāde, izmantojot jonizējošo starojumu-farmācijas un ķīmiskās ražošanas uzņēmumos
- Notekūdeņu dūņu sastāva izpēte un izmantošanas risinājumu izstrāde

Citi praktiskas ievirzes pētījumu piedāvājumi:

Ūdens resursu apsaimniekošana un modelēšana:

- Hidroģeoloģiskā un hidroloģiskā modelēšana
  - Ūdensaugi kā resurss vietējai enerģētikai un saimniecībai: ezeru meldru un niedru izmantošanas iespēju izpēte
  - Teritorijas apsekojums, rekomendāciju sagatavošana ūdensapgādes kvalitātes uzlabošanai
  - Upes un ezeri pilsētās: ūdeņu kvalitāte, rekreācijas iespējas un ūdeņu apsaimniekošanas plānu izstrāde
-
- **un citi**

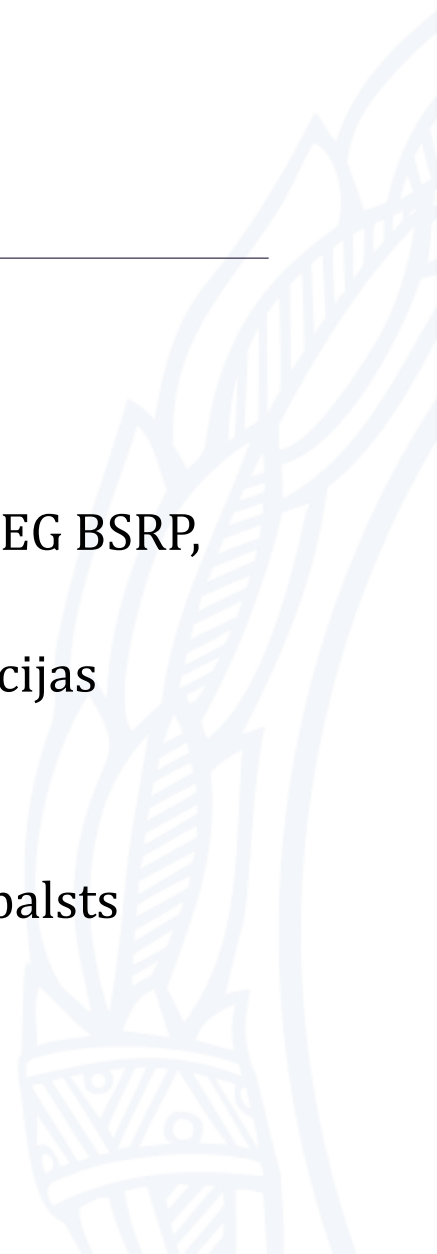

Citi iespējamie finansējuma avoti:

- EK finansējums
- LIFE programma
- Pārrobežu sadarbības programmas (INTERREG BSRP, ESTLAT, Lat-Rus u.c.)
- Latvijas Vides aizsardzības fonda administrācijas finansējums
- Pašvaldību finansējums
- LU Efektīvas sadarbības projekti kā daļējs atbalsts pētījumam

Kontaktinformācija:

Jānis Bikše

janis.bikse@lu.lv

(LU Komunikācijas un inovāciju departaments)

Vaira Obuka

vaira.obuka@lu.lv

(LU Komunikācijas un inovāciju departaments)

Inga Retiķe

inga.retike@lu.lv

(LU Ģeogrāfijas uz Zemes zinātņu fakultāte)